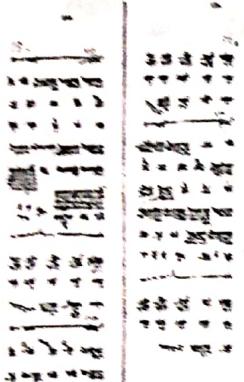

AYT / Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1

33.

Ottoman Devleti'nde timar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" adı verilir. Tahrir yapmanın esas amacı, eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları devlet görevlilerine, şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında; maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmaktır.

Ottoman Devleti'nin gelirlerinin metinde anlatıldığı gibi dağıtmasının amacı,

- Merkezi hazineden ödeme yapmadan ordu beslemek,
- Topluma her türlü sosyal hizmet götürülmesci kolaylaştmak,
- Gayrimüslim nüfustan faydalananmak

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

34.

Sevr Antlaşması, Türk milleti için öylesine uğursuz bir idam karamamesidir ki onun bir dost ağızından çıkmamasını dileriz. Bu konuşmamız sırasında bile Sevr Antlaşması'nı ağızma almak istemem. Sevr Antlaşması'nı kafasından çıkarmayan milletlerle güven temeline dayanan ilişkilere giremeyez. Bize göre böyle bir antlaşma yoktur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in Sevr Antlaşması'na karşı tutumu ile ilgili;

- Antlaşmayı yok saymıştır,
- Antlaşmayı kabul eden devletlere tepkiyle yaklaşmıştır,
- Antlaşmayı kabul eden devletlere savaş ilan etmiştir

yargılanndan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

35. Fırtına türlerinden biri olan buz fırtınaları nadiren görülür ve yer yüzeyinin çok soğuk olduğu durumlarda yağan yağmurun yere düşer düşmez donmasıyla meydana gelir. Buz tabakalar doğal ve beşeri ortam üzerinde birçok sonuçlara yol açarlar.

Buz tabakasının yol açtığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Enerji nakil hatlarının kopması
B) Ormanlarda ağaç dallannın kırlaması ve devrilmesi
C) Araç yakıtlannın donması
D) Evlerin ve arabaların kalın buz tabakasıyla örtülmesi
E) Tarım ürünlerinin yetişirilme süresinin kısalması

Tarım ürünlerinin yetişme süresinin kısalması için sıcaklığıın yüksek olması gereklidir. Hava sıcaklığının azalması, buz tabakalarının artması tarimsal üretimi olumsuz etkiler.

Palme Yayınevi

36. Uzun yıllar tarım yerleşmesiyle nüfusu ve yaşam standartları belirli bir seviyede olan şehirler, 1750'deki Sanayi Devrimi'yle önüne geçilemez bir değişim yaşamıştır. Önce maden kömürü, daha sonra petrolden gücünü alan makineler ham maddeleri mamul maddelere dönüştürmüştür, yeni sanayi kolları ortaya çıkmış ve üretilen maddeler çeşitlenmiştir. Bu durum şehirlerin büyümeye ve yoğun göçmasına neden olmuştur.

Şehirlerdeki sanayileşme ve göç etkisinin sonucunda ortaya çıkan sorunlar arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Plansız şehirleşme ve gecekonduşmanın artması
B) Çevre sorunlarının artması
C) Şehirlerde dikey mimarinin artması
D) Tarım ve orman alanlarının azalması
E) Şehirlerde güvenlik sorunlarının yaşanması

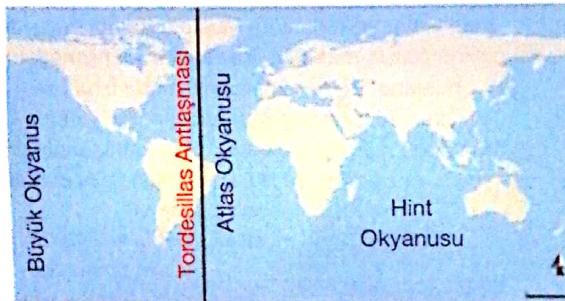
37. Aşağıdaki tabloda bazı madenlerin kullanım alanları ile çıkarıldığı yerler verilmiştir.

Madenin kullanım alanı	Çıkarıldığı yerler
Seramik, porselen, cam, kaynak elektrotları ve boya sanayisinde kullanılır. <i>Feldspat</i>	Demirci (Manisa), Simav (Kütahya), Çine (Aydın), Milas (Muğla)
%85'i gübre olarak %15'i de yem, gıda, deterjan, alaşım metalürjisi, kâğıt, kibrıt, harp ve kimya sanayilerinde kullanılmaktadır. <i>Fosfat</i>	Mazıdağı (Mardin), Adıyaman, Bingöl, Şanlıurfa, Bitlis
Elektrik-elektronik sanayisi, kaynak işleri, kimya sanayisi, kuyumculuk, boya sanayisi ve turistik eşya yapımı <i>Bakır</i>	Murgul (Artvin), Çayeli (Rize), Küre (Kastamonu), Maden (Elâzığ)
Roket ve jet yakıtları ile enerji üretimi, cam, cam yünü, porselen, hijyen ve temizlik ürünleri, fotoğrafçılık, çimento, ilaç ve boya sanayisi <i>Bor</i>	Kırka (Eskişehir), Bigadiç (Balıkesir), Kestelek (Bursa) ve Emet (Kütahya)

Bu madenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Krom   B) Fosfat   C) Feldspat
D) Bor minerali   E) Bakır

38. Aşağıdaki haritada Coğrafi Keşiflerle keşfedilen bölgeler üzerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklarını gidermek için krallar papanın yardımıyla Tordesillas Antlaşmasını imzalayarak bu çekişmeye son vermişlerdir.

Bu anlaşma; Portekiz ve İspanya arasında somurgelmiş yapılmış anlaşmadır.

I. İngiltere   II. İspanya   III. Hollanda
IV. Portekiz   V. Fransa

Ülkelerinden hangileri arasındaki sorunları gidermiştir?

- A) I ve III   B) I ve V   C) II ve III
D) II ve IV   E) IV ve V

39. Aşağıda uluslararası kuruluşlar tanıtan sembollerden bazıları verilmiştir.

Aşağıdaki uluslararası kuruluşlardan hangisinin simbolü verilmemiştir?

- A) Birleşmiş Milletler
B) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
C) İslam İşbirliği Teşkilatı
D) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
E) Avrupa Birliği

40. Madencilik faaliyetlerinin çevreye ciddi anlamda zararları söz konusudur. Açık ocak yöntemiyle yapılan madencilik faaliyetlerinin yer altı işletmeciliğine göre çevre üzerindeki olumsuz etkileri daha fazladır. Bu olumsuzluklar, yerel ve bölgesel olabileceği gibi küresel ölçekte de olabilir.

Madencilik faaliyetlerinde açık ocak işletmeciliğinin yol açtığı zararlar arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ekosistemi tahrif etmesi
B) Yer üstü ve yer altı su dengesini bozması
C) Tarım ürünleri ve tarım alanlarının zarar görmesi
D) Yer altında boşluklar oluşturarak göçükler oluşturması
E) Maden sahasına ait arazi özelliklerinin bozulması